

Den krokiga vägen till frihet

I början av december befann sig 78 haris (lantarbetare) på en öppen plats i centrala Mirpurkhas. Denna tid på året är kall och fuktig. Dimman låg i flera veckor och lantarbetarfamiljerna som också hade små barn kom från en feodal storbonde i granndistriktet. De hade av skräp samlat ihop bristfälliga skydd mot regn och kyla och hade otillräckligt med mat och kläder.

Dröm om frihet

Bakom deras vistelse låg drömmen om frihet från slaveri. 144 haris hos en stor jordägare hade av en advokat som ville hjälpa dem fått stöd att gå till domstol. Domstolen bad polisen undersöka vad som låg bakom anmälan. De kom tillbaka med svaret - Nej, det finns inga med de namnen där. Polisen gav medvetet felaktig information eftersom två inflytelserika maktavare ger denne feodalherre sitt skydd. Advokaten hotades och gav upp sitt försök att få lantarbetarna fria. En av de stora nationella organisationerna gick in. De träffade en polischef högt upp i hierarkin. Detta resulterade i att 25 lantarbetare blev fria. Uppmuntrade av detta rymde ytterligare 41 lantarbetare från samma ägare. Nu var de 66 personer, men fortfarande fanns släkt och vänner kvar i fångenskap. De anvisades en tomt i centrala Mirpurkhas. Fyllda av hopp slog de sig ner där och planerade för nästa steg. Trots hunger och kyla arrangerade de demonstrationer och sittstrejker utanför pressklubben. Jordägaren kände sig pressad och kom till domstolen med en grupp haris som alla vittnade om hur nöjda och glada de var på sin arbetsplats och vilken god jordägare de arbetade hos. Den organisation som fått 25 haris fria utsattes för allvarliga hot och vågade inte fortsätta. Polisen brydde sig inte om de haris som krävde sina lagliga och mänskliga rättigheter. Inte heller visade representanter för stat eller distrikt något intresse. De haris som protesterat tycktes helt övergivna.

Nätverk agerar

Frivilligorganisationerna i Mirpurkhas började möta dem och försökte förstå vad som hänt. Några av dem bland annat BLLFS Mirpurkhas mötte gruppen och fick en helt annan bild av svåra, olagliga arbetsförhållanden, usla eller inga löner, skulder som växte på ett obegripligt sätt mm. De kunde också berätta att de som kom till domstolen hade familjemedlemmar, vuxna och barn som placerats i ett privat fängelse med hot om misshandel om någon vågade klaga. Alla hjälptes åt att ge dem mat och kläder.

Vad kan vi göra, säger Mir Safdar Ali från BLLFS. Om lagen är döv, poliserna korrupta och enbart tjänar dem som har makten, så har vi inget val. Vi måste protestera! En som hade goda kontakter med media fick TV, radio och tidningar att engagera sig. BLLFS i Mirpurkhas och några till hjälpte dem med mat och kläder och samlade de lokala nätverken. Tillsammans med de haris som lyckats bli fria ställde en rad organisationer upp som hade anknytning till mänskliga rättigheter av något slag. De höll en stor uppmärksammas demonstration som spreds via media.

Återigen kom jordägaren och mötte denna gång media. Han hade nu med sig 30 arbetare som förklarade sig lyckliga med sitt arbete och sin ägare. Mir Safdar Ali protesterade tydligt och krävde att alla 78 som fanns hos ägaren skulle komma och visa upp sig på en presskonferens. Då först blir vittnena trovärdiga, menade han. Detta vägrade både ägaren och polisen.

Demonstrationerna fortsatte. Denna gång ledda av en kvinna från en av nätverksorganisationerna. I tre timmar blockerades korsvägen i centrala Mirpurkhas. TV och tidningar i hela landet uppmärksammade demonstrationen. Nu reagerade också Supreme Court, Högsta domstolen. Ägaren åkte dit tillsammans med några haris. Återigen förklarade dessa haris att de levde lyckliga. Domstolen gjorde inga vidare undersökningar och de som protesterat betraktades som bråkmakare.

Finns det ingen rättvisa? Alla som på olika sätt varit med och agerat kände sig nerslagna.

Trots allt fria!

Plötsligt dök nya haris upp i det gemensamma lägret. Vad hade hänt? Nästan snopna lyssnade alla som kämpat och arbetat tillsammans till deras berättelse. Alla hade blivit fria. Vad som sagts i Islamabad vet ingen. Uppenbarligen hade ägaren insett att hans situation var ohållbar. Han kunde inte fortsätta att utnyttja slavar. Genom att frivilligt låta dem gå slapp han straff och skam.

Pakistan har lagar mot slaveri och barnarbete. Lagar som inte fungerar på grund av maktmissbruk och korruption. Ingen ägare har dömts för att ha haft slavar. Många har trots detta blivit fria.

Frivilligorganisationer och lokala fackföreningar som arbetar nära tillsammans gör ett viktigt arbete för att informera om lagen och pressa fram dess konsekvenser. Idag är alla 144 fria och söker sig vidare utan skulder och med erfarenhet av vad kamp, uthållighet, samarbete och stöd betyder.